

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2008 - 2015

CHOJNÓW, 2008

Spis treści

1.	Wstęp.....	3
2.	Charakterystyka Gminy Chojnów.....	4
3.	Diagnoza problemów społecznych.....	8
	a) ubóstwo.....	9
	b) bezrobocie.....	11
	c) rodziny dysfunkcyjne.....	12
	d) osoby starsze i samotne.....	14
	e) osoby niepełnosprawne.....	15
	f) alkoholizm i inne uzależnienia.....	18
4.	Analiza SWOT.....	19
5.	Podstawowe założenia strategiczne.....	21
6.	Cel strategiczny.....	22
7.	Cel operacyjny.....	22
8.	Realizacja zadań.....	28
9.	Podsumowanie.....	29

Wstęp

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, należy opracowanie i realizacja

gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, która określa najważniejsze działania, jakie są realizowane i winny być podejmowane w przyszłości na terenie gminy, aby skutecznie im zapobiegać.

W polityce społecznej „problemy społeczne” oznaczone są jako wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności, występujące w życiu zbiorowym. Mechanizmów ich powstawania upatrywać należy w funkcjonowaniu społeczeństwa, a są nimi przede wszystkim: dezorganizacja społeczna, gwałtowne zmiany społeczne, przemiany społeczno - gospodarcze, nierówności społeczne, nieprzystosowanie do pełnienia określonych ról społecznych.

Świadomość istniejących problemów społecznych oraz różnorodność i złożoność ludzkich potrzeb, zmuszają do poszukiwania jak najefektywniejszych metod działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Zadaniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, które umożliwia im samodzielną egzystencję, daje szansę zaspokojenia podstawowych potrzeb, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, zapewnia skuteczną realizację ról społecznych i stwarza możliwości rozwoju.

Skutecznie pomóc, to znaczy także pozbawić uprawnień do pomocy społecznej poprzez usunięcie, bądź ograniczenie dysfunkcji, wyprowadzić z grupy ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe. Skuteczność takich działań jest uwarunkowana kompleksowym podejściem do problemów i wprowadzeniem systemowych rozwiązań.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych wytycza kierunki działań mających na celu niwelowanie zjawisk społecznie niepożądanych, wskazuje problemy, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy oraz ich niezaspokojone potrzeby, wskazuje konieczność tworzenia mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian poprzez następujące priorytety:

- wsparcie osób i rodzin ubogich,
- wsparcie rodzin dysfunkcyjnych w pełnieniu funkcji wychowawczych,
- wsparcie osób i rodzin długotrwale bezrobotnych,
- ograniczenie negatywnych skutków starości i niepełnosprawności,

- minimalizacja skutków uzależnień,
- doskonalenie działań GOPS w zakresie pomocy środowiskowej.

Charakterystyka Gminy Chojnów

Gmina Chojnów jest jedną z największych gmin wiejskich w powiecie legnickim, tak pod względem obszaru (231 km²), jak i liczby ludności. Zamieszkuje ją 9.372 mieszkańców (stan na 31.12.2007 r.), w 22 sołectwach (Biskupin, Biała, Budziwojów z Dzwonowem, Dobroszów, Czernikowie, Konradówka z Piotrowicami, Gołocin z Pawlikowicami, Groble, Goliszów, Gołaczów, Jaroszówka, Krzywa, Michów, Niedźwiedzice, Okmiany, Osetnica, Jerzmanowice, Rokitki, Strupice, Witków, Zamienice, Stary Łom).

Tabela 1. *Struktura ludności wg grup wiekowych w gminie Chojnów*

Wyszczególnienie	Ogółem (K+M) 9.372
Wiek przedprodukcyjny (do 18 lat)	1.968
Wiek produkcyjny (19 – 60 lat K, 19 - 65 lat M)	5.532
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60 lat K, 65 lat M)	1.872

Źródło: Urząd Gminy

W opracowanej w 2000 r. „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Chojnów”, jej obszar podzielono na trzy części: północną - stanowiącą obszar rozwoju rekreacji i wypoczynku, środkową - przeznaczoną pod rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolnego, południową - leżącą w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady - przeznaczoną na inwestycje przemysłowo - handlowe.

Gmina posiada wiele miejsc atrakcyjnych turystycznie, m.in.: zespół pałacowo - folwarczny z XIX w. na terenie dziewiętnastowiecznego parku naturalistycznego w Budziwojowie, stadninę koni pełnej krwi angielskiej w Jaroszówce, pałac z XIX w. ze 180 - letnimi lipami drobnolistnymi i zabytkowymi dębami w Okmianach, ruiny pałacu klasycystycznego z XVIII w. z parkiem dworskim w Pątnowie, wiatrak

z XVIII w. typu holenderskiego w Jerzmanowicach, kościoły z XV, XVI, XVII i XVIII wieku. Na terenie gminy znajduje się także ośrodek wypoczynkowy ze zbiornikami wody w I klasie czystości, w miejscowości Rokitki oraz łowisko ryb - komercyjne stawy rybne w Goliszowie, z możliwością wypożyczenia kompletnego sprzętu do wędkowania.

Na terenie gminy Chojnów funkcjonuje 7 Szkół Podstawowych oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny:

- Szkoła Podstawowa w Białej – 32 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Budziwojowie – 58 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Goliszowie – 55 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Krzywej – 129 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Niedźwiedzicach – 39 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Okmianach – 73 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Starym Łomie – 69 uczniów,
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Rokitkach – 141 uczniów.

Szkolnictwo na terenie gminy Chojnów jest dobrze rozwinięte. Do placówek oświatowych uczęszcza łącznie 596 uczniów, którzy realizują obowiązek szkolny oraz 25 przedszkolaków. Przy szkołach funkcjonują pracownie komputerowe oraz Punkty wydawania posiłków. Dzieci z rodzin najuboższych mają finansowane posiłki przez GOPS.

Świadczenia zdrowotne mieszkańcom gminy udzielane są w dwóch ośrodkach zdrowia – w Krzywej i w Rokitkach, przez Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej z/s w Krzywej. Pod opieką Zespołu są także Szkoły Podstawowe w Krzywej, Starym Łomie, Okmianach i w Rokitkach.

Kulturalną stronę gminy stanowi Gminna Biblioteka Publiczna oraz jej trzy filie, oraz świetlice wiejskie. W placówkach bibliotecznych organizowane są spotkania autorskie, różnego rodzaju konkursy, lekcje biblioteczne oraz zajęcia świetlicowe, również w okresie wakacji.

Na terenie gminy działają cztery zespoły folklorystyczne: "Słowiki" w Starym Łomie, „Kalinki” w Rokitkach, „Jaskółki” w Krzywej i „Goliszowianie” w Goliszowie oraz Dęta Orkiestra Ochotniczej Straży Pożarnej.

Sport zajmuje w gminie Chojnów miejsce szczególne. W roku 1998 została ona sklasyfikowana na 21 miejscu w Polsce pod względem działalności Rady

Gminnej Ludowych Zespołów Sportowych, a w roku 2001 na miejscu 6, na terenie Dolnego Śląska. Wszystkie drużyny, zespoły i cała działalność sportowa odbywa się w ramach LZS, które liczą obecnie 435 członków, zrzeszonych w 17 klubach.

Na terenie gminy Chojnów funkcjonuje kilka większych zakładów, jak też szereg podmiotów gospodarczych, prowadzonych przez osoby fizyczne. Wśród zakładów należy wymienić te większe:

- Fabrykę płytek GOLD ART w Rokitkach,
- Kopalnię Kruszyw Rokitki,
- Przedsiębiorstwo Utylizacji Odpadów Zwierzęcych PROFET w Osetnicy,
- Zielonogórskie Kopalnie Surowców Mineralnych- żwirownia w Okmianach,
- Gołaczów Sp. z o.o. – wydobywanie żwiru i piasku w Gołaczowie,
- Gospodarstwo Hodowlane UPRAWA Sp. z o.o. Lubiatów,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno –Usługowo -Handlowe RASZYNEK – Gorzelnia w Okmianach,
- Stawy Komercyjne: Spółka Rybacka „Niedźwiedzice”,
- Stadninę Koni w Jaroszwce.

W ostatnich latach powstało kilka gospodarstw agroturystycznych: w Goliszowie 1, w Czernikiwcach 1, w Jaroszwce 2, Rokitkach 2 i w Osetnicy 1.

W dwunastu indywidualnych gospodarstwach rolnych, których powierzchnia wynosi minimum 500 ha, zatrudniani są też pracownicy rolni, szczególnie na okres prac sezonowych.

Według stanu na dzień 31.12.2007 działalność gospodarczą zarejestrowało i prowadzi na terenie gminy 359 osób fizycznych, w tym:

- Produkcja wyrobów – 54
- Gastronomia – 20
- Budownictwo – 47
- Transport – 32
- Handel stacjonarny – 73
- Handel stacjonarny i obwoźny – 7
- Handel obwoźny – 24
- Usługi przemysłowe – 37
- Usługi materialne pozostałe – 24

- Usługi niematerialne – 41

Na przestrzeni lat 2004 - 2007 wykreślono z ewidencji 29 podmiotów z powodu rezygnacji z dalszego prowadzenia działalności, natomiast w tym samym okresie, średniorocznie przybywało 17 nowych podmiotów gospodarczych.

Przemiany gospodarczo - społeczne państwa znacząco odbiły się na sytuacji ekonomicznej gmin wiejskich, do których należy również gmina Chojnów. Z jednej strony trwały działania prywatyzacyjne, które doprowadziły do powstania małych i średnich zakładów produkcyjnych i usługowych, z drugiej zaś likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych, spadek opłacalności produkcji rolnej, roślinnej i zwierzęcej, odbiły się na sytuacji bytowej wielu mieszkańców gminy Chojnów. Zwłaszcza, że podstawą gminy było rolnictwo.

Przed 1989 r. na terenie gminy Chojnów, w 7-miu wsiach, w miarę prężnie funkcjonowały Gospodarstwa Hodowli Zarodowej, specjalizujące się np. w hodowli trzody chlewnej, bydła, owiec. Inne specjalizowały się w produkcji roślinnej np. roślin okopowych, zbóż lub rzepaku. Transformacja ustrojowa i przemiany społeczno-ekonomiczne doprowadziły do ich upadku. Koszty tych przemian najbardziej są właśnie widoczne na popegeerowskich wsiach. Wynika to stąd, że w istniejących przedtem państwowych gospodarstwach rolnych pracowali często wszyscy dorośli członkowie, często wielodzietnej rodziny, ludzie przeważnie z niewielkim wykształceniem. Likwidacja ich jedyne go zakładu pracy spowodowała nagłą i całkowitą utratę dochodu całej rodziny. W zamian, rodząca się demokracja, nie zaproponowała wiele mieszkańcom tych wsi, którzy nie bardzo umieli odnaleźć się w nowej rzeczywistości.

Ta destabilizacja współczesnej rodziny ze środowisk wiejskich, spowodowana ciągłym zagrożeniem bezpieczeństwa socjalnego, sprawiła, że jednocześnie nasiliły się zjawiska dysfunkcyjne i patologiczne (bierność, długotrwałe bezrobocie, bezradność, alkoholizm, przemoc w rodzinie, wielodzietność, rozbiecie rodziny, problemy z prawem, problemy szkolne dzieci).

Diagnoza problemów społecznych

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Chojnów została sporządzona w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zidentyfikowane na podstawie diagnozy problemy społeczne, wymagają

wprowadzenia skutecznych metod aktywnego przeciwdziałania. Głównym powodem ubiegania się o pomoc z tutejszego Ośrodka jest:

- bezrobocie i związane z nim ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- długotrwała choroba,
- potrzeba ochrony macierzyństwa,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- alkoholizm.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			
	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
- ubóstwo	470	416	411	360
- bezdomność	-	-	1	6
- potrzeba ochrony macierzyństwa	20	22	19	2
- bezrobocie	500	437	433	366
- długotrwała lub ciężka choroba	30	33	27	28
- bezradność w sprawach opiek.- wych. i prowadz. gosp. domowego, w tym :	142	111	104	95
• rodziny niepełne	77	56	53	48
• rodziny wielodzietne	65	55	51	47
- alkoholizm	25	14	16	16
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	3	3	3
- zdarzenia losowe	4	2	-	-

Źródło: opracowanie własne (GOPS)

Powyższe dane wskazują, że proporcje między powodami ubiegania się o pomoc społeczną generalnie nie zmieniają się na przestrzeni lat, spada jedynie corocznie liczba powodów ubiegania się o pomoc, które są zdiagnozowane w poszczególnych rodzinach. Wynika to z ogólnego zjawiska spadku liczby klientów korzystających pomocy społecznej.

Analizując na przestrzeni lat 2004-2007 klientów GOPS w Chojnowie, wyróżnić należy kilka podstawowych kategorii :

Klienci GOPS - stan na dzień 31.12.2007 r. :

<u>Liczba rodzin ogółem :</u>	447	- 100,00 %
w tym kategorii klientów :		
1. osoby bezrobotne	366	- 81,9%
2. klienci z powodu ubóstwa	360	- 80,5%
3. bezradni w sprawach opiekuńczo -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	95	- 21,3%
4. rodziny wielodzietne	92	- 20,6%
5. rodziny niepełne	75	- 16,8 %
6. alkoholicy	16	- 3,6 %

Z zestawienia powyższego wynika, że na koniec 2007 r., osoby bezrobotne - w liczbie 366, stanowią najliczniejszą kategorię klientów (81,9 %).

Ubóstwo

Główną przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest ubóstwo, co oznacza, że znaczna liczba osób i rodzin nie jest w stanie zaspokoić potrzeb własnych oraz rodziny, dotyczy ludzi z różnych przyczyn i w bardzo różny sposób. Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce lub grupie brakuje środków na zaspokojenie potrzeb uznawanych za niezbędne. Pod pojęciem „podstawowe potrzeby” kryją się poza wyżywieniem takie potrzeby jak: ubranie, mieszkanie, zdrowie, edukacja, uczestniczenie w życiu kulturalnym. Problemy finansowe oraz trudności na rynku pracy ze szczególną ostrością ujawniły problem ubóstwa.

Wspomniane wyżej przyczyny powodowały, że wiele osób i rodzin, zmuszonych swoją trudną sytuacją materialną, ubiegało się w GOPS o wsparcie. Niejednokrotnie zasiłki celowe i okresowe stanowiły główne i jedyne źródło dochodów gospodarstw domowych.

Tabela 3. Wydatki (w zł.) na realizację zadań pomocy społ. w latach 2004 – 2007

Wydatki	<u>Zadania</u> <u>własne</u> <u>gminy</u>	<u>Dynamika</u> <u>2004=100%</u>	<u>Zadania</u> <u>zlecone</u> <u>gminie</u>	<u>Dynamika</u> <u>2004=100%</u>	<u>Zadania</u> <u>ogółem</u>	<u>Dynamika</u> <u>2004=100%</u>
2004 rok	1.045.773	100,0 %	1.407.000	100,0 %	2.452.773	100,0 %
2005 rok	1.141.900	109,2 %	2.045.200	145,4 %	3.187.100	129,9 %
2006 rok	1.230.797	117,7 %	2.857.696	203,1 %	4.088.493	166,7 %
2007 rok	1.097.761	105,0 %	2.889.900	205,4 %	3.987.661	162,6 %

Źródło: opracowanie własne (GOPS)

W porównaniu z rokiem 2004, łączne wydatki na realizację zadań pomocy społecznej w 2005 r. wzrosły o 734.327 zł, tj. o 29,9 %. Począwszy od roku 2004 obserwujemy stałą tendencję wzrostową wydatków na pomoc społeczną, co związane jest przede wszystkim z przejęciem nowych zadań zleconych gminie, w szczególności świadczeń rodzinnych od 1 maja 2004 roku oraz zaliczki alimentacyjnej od 1 września 2005 roku.

Dynamika wzrostu wydatków na zadania zlecone w roku 2006 jest bardzo duża w stosunku do 2004 roku w związku z tym, że w 2006 roku po raz pierwszy, przez cały rok były wypłacane wszystkie świadczenia rodzinne oraz zaliczka alimentacyjna.

W zakresie zadań własnych na przestrzeni lat 2004 – 2006 można było zaobserwować w miarę stałą dynamikę wzrostu wypłaconych świadczeń - o ok. 9 % w stosunku do roku poprzedniego. Natomiast w ostatnim roku 2007 nastąpił ich spadek i wydatki na zadania własne zmniejszyły się o 12,7 %. Wynika to z większej aktywności klientów GOPS w poszukiwaniu pracy, szerszej oferty rynku pracy oraz wzrostu na tyle dochodu rodziny, który przekracza kryterium dochodowe uprawniające do ubiegania się o pomoc społeczną.

Bezrobocie

Jawne bezrobocie pojawiło się w Polsce w 1990 roku po kilkudziesięciu latach przerwy i zaskoczyło polskie społeczeństwo dynamiką i wielką liczbą bezrobotnych.

Zaskoczenie spowodowane było lawinowym wzrostem liczby bezrobotnych oraz brakiem doświadczeń społecznych w tym zakresie.

Zmiany ustrojowe spowodowały upadek większych zakładów przemysłowych w Chojnowie, które w pierwszej kolejności zwalniały chłopo – robotników i dojeżdżających do nich mieszkańców okolicznych wsi. Upadek państwowych gospodarstw rolnych spowodował, że bezrobocie powróciło na wieś. Nastąpiły zwolnienia grupowe ze spółdzielni, jednostek obsługi rolnictwa, upadły nieefektywne gospodarstwa chłopskie. Zasadniczym problemem w gminie stało się bezrobocie.

Tabela 4. Stopa bezrobocia wg stanu na koniec grudnia danego roku

Rok	Kraj	Powiat ziemski	Filia PUP w Chojnowie	Gmina Chojnów	
				Zarejestrowanych ogółem	w tym: uprawnionych do zasiłku
2004	19,1	30,0	23,2	1.218	191 (15,7%) x
2005	17,6	29,1	20,6	1.160	119 (10,3%)
2006	14,8	23,3	-	879	72 (8,2%)
2007	11,4	-	-	750	66 (8,8%)

Źródło: opracowanie PUP w Legnicy Filia w Chojnowie

x - % udział uprawnionych do zasiłku do ogólnej liczby bezrobotnych

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że stopa bezrobocia na terenie objętym działalnością Filii PUP w Chojnowie (miasto i gmina Chojnów), jest o jedną trzecią wyższa niż średnia stopa bezrobocia w kraju.

Bezrobocie wywołuje negatywne skutki społeczne, które nasilają się w miarę wydłużenia okresu pozostawania bez pracy. Prowadzi zawsze do obniżenia standardu życia, także w przypadku otrzymania świadczeń kompensujących płacę, wywołuje pojawienie się poczucia krzywdy, frustracji, sprzyja izolacji społecznej, staje się czynnikiem utraty kwalifikacji zawodowych, pogarsza stan zdrowia, wpływa na wzrost konfliktów społecznych i zachowań patologicznych. Długotrwały brak pracy powoduje degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, potęguje biedę oraz rozszerza sferę ubóstwa. Dlatego też rodzi się konieczność szukania doraźnych metod poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny.

Niniejsza Strategia przewiduje w dalszej jej części szereg rozwiązań mogących mieć istotny wpływ na zmniejszenie rozmiarów bezrobocia w naszej gminie, a także łagodzących skutki tego zjawiska.

Rodziny dysfunkcyjne

Najbliższym środowiskiem, w którym każdy z nas funkcjonuje jest rodzina. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia zaspokojenie podstawowych potrzeb jej członków. W rodzinie wychowują się dzieci i od tego, jak są wychowywane zależy kształt przyszłych pokoleń. Aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować, musi mieć zapewnione odpowiednie warunki, tj. mieszkanie, odpowiednie środki finansowe, zapewniające zaspokojenie potrzeb, dostęp do leczenia, edukacji itd. Zachwianie któregoś z tych elementów prowadzi do dysfunkcji. Brak pracy powoduje nie tylko zubożenie, ale również prowadzi do takich patologii, jak nadużywanie alkoholu, zdobywanie środków do życia w nielegalny sposób, przemoc wobec współmałżonka i dzieci. Pojawia się bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, prowadząca w skrajnych przypadkach do izolowania dzieci od rodziny poprzez umieszczanie ich w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych.

Na przestrzeni lat 2004 – 2007 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie objął pomocą wiele rodzin, które spełniały jednocześnie kryterium dochodowe i kryterium dysfunkcji. Krótką ich charakterystykę ukazuje niniejsze zestawienie:

Tabela 5. *Typy rodzin objętych pomocą*

Wyszczególnienie	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Rodziny pełne	641 88,5 %	531 87,5 %	435 85,6 %	372 83,2 %
Rodziny niepełne ogółem,	83 11,5 %	76 12,5 %	73 14,4 %	75 16,8 %
w tym o liczbie dzieci : 1	37	23	20	27
2	20	27	27	24
3	16	15	16	14
4 i więcej	10	11	10	10

Rodziny o g ó ł e m :	724	607	508	447
	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Źródło: opracowanie własne (GOPS)

Z analizy danych zawartych w tabeli można wnioskować, że z roku na rok liczba rodzin objętych pomocą GOPS w Chojnowie systematycznie malała; w roku 2007 było ich 61,2 % w stosunku do liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku wyjściowym, przyjętym do analizy, tj. w roku 2004. Tendencja ta w niewielkim stopniu dotyczyła rodzin wielodzietnych, których liczba na przestrzeni tych czterech lat zmalała tylko o 8. Liczbowo przeważają rodziny pełne, rodziny niepełne stanowią od 11,5 % do 16,8 % ogółu rodzin objętych pomocą.

GOPS w Chojnowie realizuje rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dzięki pozyskanym środkom finansowym z budżetu państwa – pozwalającym na pokrycie 60 % kosztów realizacji tego zadania, można objąć tą formą pomocy znaczną liczbę dzieci. Pomoc udzielana była w formie gorącego posiłku. Nieodpłatne udzielenie pomocy przysługuje osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego.

Tabela 6. *Dożywianie uczniów*

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Liczba uczniów objętych dożywianiem	511 100,0%	538 105.3%	570 111,5%	457 89,4%
Koszt posiłków w zł	171.065 100,0%	193.240 113,0%	248.069 145,0%	198.137 115,8%

z tego ze środków	własnych gminy	135.265	59.786	100.569	77.172 %
	rezerwy celowej budżetu państwa	35.800	133.454	147.500	120.965 %
Liczba posiłków		64.035 100,0%	64.403 100,6%	73.203 114,3%	58.976 92,1%

Źródło: Opracowanie własne (GOPS)

Dynamika: 2004 r. = 100,0%

Ta forma pomocy w postaci opłacania dzieciom posiłków w szkole przysługuje rodzinom, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Przedstawione w tabeli dane wykazują spadek w roku 2007 liczby uczniów spożywających posiłek w szkole, w porównaniu z rokiem 2006.

Pomoc rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji oraz rodzinom dysfunkcyjnym, jest jednym z ważniejszych priorytetów pomocy społecznej. Do najpilniejszych zadań w tym zakresie należy przeciwdziałanie biedzie, niezaradności życiowej, patologii. Pomoc ta musi pozwalać na wyprowadzenie rodzin z trudnej sytuacji życiowej i zapobieganie ich marginalizacji. Zadaniem wielozakresowego wspierania rodziny jest więc nie tylko pomoc i wsparcie, ale również zapobieganie zjawiskom negatywnym.

Osoby starsze i samotne

Obecnie obserwujemy pogłębiającą się tendencję starzenia się społeczeństw. Dotyczy to również naszego kraju. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym oraz jej procentowy udział w całości populacji naszego państwa wciąż rośnie. Rodzi to nowe problemy: ludzie starsi znajdują się często w trudnej sytuacji materialnej, łączy się to dodatkowo z problemami zdrowotnymi oraz brakiem ofert spędzania czasu wolnego.

Starzenie się człowieka prowadzi do zmiany jego sytuacji społecznej. Zaprzestając pracować zawodowo traci wpływ na wiele spraw oraz dotychczasową pozycję w środowisku. Typowe trudności wieku starczego to: poczucie osamotnienia, pogarszanie się stanu zdrowia, niewystarczające emerytury i renty, złe warunki materialne i mieszkaniowe, niezaspokojenie podstawowych potrzeb. Potrzeby osób starszych, to między innymi: opieka, towarzystwo, potrzeby finansowe, zagospodarowanie czasu wolnego. W przypadku osób długotrwale chorych

niezbędna jest pomoc lekarza, pielęgniarki, oraz ciągły kontakt z ośrodkiem zdrowia. Osoby te, nie tyle wymagają wsparcia finansowego, ile szeroko pojętej opieki: medycznej, pielęgniarskiej, oraz pomocy w załatwianiu podstawowych spraw bytowych. Jedną z form wsparcia dla tych osób są usługi opiekuńcze w domu podopiecznego oraz pomoc w załatwianiu codziennych spraw życiowych. W przypadku osób samotnych, wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji, zachodzi konieczność umieszczania w domach pomocy społecznej.

Obecnie z pomocy przy załatwianiu codziennych spraw korzysta 8 osób w podeszłym wieku, samotnych, wymagających pomocy osoby drugiej (zatrudnienie przez Urząd Gminy w ramach prac interwencyjnych i publicznych). Jednak znaczna większość osób starszych zamieszkujących gminę Chojnów, może liczyć na pomoc najbliższej rodziny – dzieci, jako naturalnego źródła pomocy i wsparcia.

Osoby niepełnosprawne

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) za osoby niepełnosprawne uznaje się osoby dotknięte trwałą lub okresową niezdolnością do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Są to problemy spotykane w życiu codziennym, w rodzinie, pracy, urzędzie, które przybierają postać barier architektonicznych, psychicznych materialnych i prawnych. Osoba niepełnosprawna musi pokonać funkcjonujące nadal w społeczeństwie bariery świadomościowe, bierność, niezrozumienie, niechęć i niewiedzę.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych polega na działaniach różnych podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, mających na celu tworzenie ogólnych warunków nauki, pracy, bytu i funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego, umożliwiających pełną integrację społeczną w środowisku zamieszkania, środowisku pracy oraz społeczeństwie jako całości.

Osoby niepełnosprawne, z zaburzeniami psychicznymi wymagają szczególnego rodzaju wsparcia i pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Z myślą o takich właśnie osobach, PCPR w Legnicy, na terenie gminy Chojnów utworzyło w 2007 roku, Ośrodek Wsparcia - Środowiskowy Dom Samopomocy w Piotrowicach. Ośrodek realizuje szereg zadań niezbędnych w powrocie podopiecznych do życia w społeczeństwie. Do ważniejszych należy przywracanie zdolności do samoopieki, rehabilitacja społeczna i zawodowa, kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego, realizacja potrzeb estetycznych i kulturalnych. W placówce prowadzone są zajęcia usprawniające. Z zajęć organizowanych w Ośrodku korzysta obecnie 7 mieszkańców gminy Chojnów.

W ramach realizacji zadań zleconych, GOPS wypłaca osobom niepełnosprawnym zasiłki stałe. Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy niż od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, które wynosi obecnie 477 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie, jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które obecnie wynosi 351 zł.

Tabela 7. Zasiłki stałe

Rok	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Liczba osób
2004	56.502 100,0%	182 100,0%	25
			sam. gospodar. - 12 w rodzinie - 13
2005	64.069 113,4%	226 124,2%	29
			sam. gospodar. - 12 w rodzinie - 17

2006	58.044 102,7%	194 106,6%	23
			sam. gospodar. -11 w rodzinie - 12
2007	68.210 120,7%	227 124,7%	26
			sam. gospodar. -13 w rodzinie - 13

Źródło: opracowanie własne (GOPS)
Dynamika: 2004 r. = 100,0%

Wyplata zasiłków stałych, w porównaniu do roku 2004, w następnych latach wykazuje tendencję wzrostową. Przyznawanie uprawnień do zasiłku stałego uzależnione było głównie od posiadania orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Wartość jednego zasiłku stałego kształtowała się następująco: 2004 r. - 310,5 zł.; 2005 r. - 283,5 zł.; 2006 r. - 299,2 zł.; 2007 r. - 300,5 zł. Za osobę otrzymującą zasiłek stały Ośrodek opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Ponadto osoby niepełnosprawne otrzymują świadczenia opiekuńcze, tzn. zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek pielęgnacyjny (w wysokości 153 zł) przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującego się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Natomiast do świadczenia pielęgnacyjnego (w wysokości 420 zł) ma uprawnienie ojciec lub matka dziecka albo opiekun faktyczny dziecka, jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Poznanie i rozumienie problemów oraz trudności osób niepełnosprawnych jest zadaniem dla wszystkich. Osoby niepełnosprawne przez fakt niepełnosprawności nie utraciły praw osoby ludzkiej. Mają prawo jak wszyscy żyć w społeczeństwie i korzystać z dóbr cywilizacji i ją współtworzyć.

Alkoholizm i inne uzależnienia

Jedną z poważnych kwestii społecznych, będących powodem problemów osobistych i rodzinnych jest problem uzależnienia od alkoholu, wynikający często z nieumiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego. Alkoholizm oznacza bardzo intensywne uzależnienie emocjonalne danej osoby od alkoholu. Mówi się o „chorobie alkoholowej”, gdyż tak, jak w każdej innej chorobie, organizm funkcjonuje źle i to, co się dzieje z człowiekiem, nie zależy od jego woli. Nie jest to choroba, którą da się spontanicznie lub samoczynnie powstrzymać. Jeżeli człowiek uzależniony nie podejmie terapii lub nie włączy się w ruch samopomocy dla alkoholików, to jego stan może się jedynie pogarszać. Prowadzi to do degradacji fizycznej, psychicznej, duchowej i materialnej.

W gminie Chojnów powołana została Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych. Realizacja działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych prowadzona jest na podstawie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który jest uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Do głównych zadań GKRPA należy:

- inicjowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- prowadzenie postępowania w stosunku do osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, na terenie gminy Chojnów,
- współdziałanie z organami gminy, instytucjami, szkołami w zakresie promocji trzeźwego stylu życia

Ponadto, w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działalność prowadzą:

- Punkt Konsultacyjny,
- Punkt Terapii dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych,
- Świetlica Profilaktyczno – Terapeutyczna w Budziwojowie.

Chociaż wśród powodów przyznania pomocy społecznej w roku 2007 alkoholizm zdiagnozowany jest w 16 przypadkach (3,6 % ogólnej liczby klientów – Tabela 2) i być może jest to grupa niewielka, to należy stwierdzić, że jest to kategoria klientów z którą pracuje się najtrudniej. Praca socjalna nie przynosi w większości przypadków założonych efektów. Osoby nadużywające alkoholu, długotrwale bezrobotne, najczęściej o niskim wykształceniu, nie znajdują zatrudnienia, gdyż nie są atrakcyjne dla potencjalnych pracodawców.

Analiza SWOT

W diagnozie środowiska społecznego wyodrębniono kluczowe problemy występujące w poszczególnych obszarach. Zastosowanie analizy SWOT pozwoliło na zidentyfikowanie potrzeb w obszarze problemów społecznych (mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia).

Mocne strony:

- sprzyjające położenie Gminy Chojnów przy autostradzie A 4,
- potencjał ludzki: duży procent ludności w wieku produkcyjnym, znaczne zasoby siły roboczej,
- rozwinięta sieć szkół podstawowych,
- współpraca z instytucjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów społecznych,
- silne poczucie tożsamości mieszkańców gminy,
- istniejące zasoby instytucjonalne działające na rzecz bezpieczeństwa społecznego (w systemie pomocy socjalnej, edukacji, służby zdrowia),
- wykwalifikowana kadra pracowników działających na polu pomocy społecznej.

Słabe strony:

- bezrobocie,
- narastający problem uzależnień wśród młodzieży i dorosłych,
- brak mieszkań socjalnych,
- niewystarczający poziom finansowania podmiotów realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa społecznego,
- niedostateczna realizacja profilaktyki zdrowotnej i słaba dostępność do specjalistycznych usług medycznych,
- niewystarczająca profilaktyka w zakresie zdiagnozowanych problemów społecznych,
- rosnąca przemoc w rodzinie,
- ubożenie społeczeństwa powodujące nierówne szanse rozwoju dzieci i młodzieży.

Szanse:

- rosnąca świadomość społeczna przejawiająca się w artykułowaniu potrzeb.
- wzrost poziomu wykształcenia wśród społeczeństwa,
- współpraca międzygminna i powiatowa,
- członkostwo w Unii Europejskiej,
- możliwość korzystania ze środków unijnych.

Zagrożenia:

- starzenie się społeczności wynikające z ujemnego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji,
- negatywne skutki bezrobocia,
- niedostateczna polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych,
- wzrost liczby osób uzależnionych od alkoholu,
- migracja ludzi młodych i wykształconych do większych aglomeracji.

Podstawowe założenia strategiczne

Strategia, to sposób osiągania wyznaczonych celów przez sterowanie długofalowym rozwojem określonego układu – w tym przypadku gminy Chojnów. Strategia jest synonimem takich określeń, jak: sposób, opcja, kierunek działania,

droga postępowania. Powinna odpowiadać na pytanie: co musimy zrobić i dlaczego, aby lepiej rozwijać się i funkcjonować w przyszłości?

Do podstawowych elementów strategii należy:

- rozpoznanie i ocena stanu istniejącego,
- wybór podstawowych problemów,
- cel strategiczny,
- cele operacyjne,
- zadania związane z realizacją działań zmierzających do osiągnięcia celów,
- przewidywane efekty działań.

Opracowana Strategia będzie podstawą do podejmowania bieżących i długookresowych decyzji wpływających na pożądane kierunki rozwoju, stymulacji zmian organizacyjnych i strukturalnych, kształtowania budżetu, ukierunkowania programów gospodarczych, społecznych oraz mobilizacji społeczeństwa wokół najważniejszych problemów rozwoju naszej gminy.

Materiałem wyjściowym do opracowania Strategii były informacje zawarte w Sprawozdaniu z działalności Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy Chojnów w 2007 roku oraz dane zgromadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie. Uzyskane dane stanowiły podstawę do sporządzenia analizy SWOT, czyli bilansu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wynikających z uwarunkowań zewnętrznych. W oparciu o powyższe materiały sformułowano cel strategiczny i cele operacyjne oraz zadania gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Cel strategiczny

Stworzenie warunków do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Cele operacyjne

1. Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej.
2. Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym dysfunkcjami.
3. Aktywizacja osób bezrobotnych i minimalizowanie skutków bezrobocia.
4. Rozszerzenie oferty usług na rzecz ludzi starszych.
5. Pomoc osobom niepełnosprawnym (ze szczególnym uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi).
6. Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Cel operacyjny 1

Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa i czynników powodujących korzystanie z pomocy społecznej.

Podjęte działania:

1. Rozpoznanie głównych problemów społecznych i ich zasięgu.
2. Analiza rzeczywistych potrzeb społecznych.
3. Określenie zapotrzebowania na pomoc finansową, niezbędną do zaspokojenia potrzeb.
4. Ustalenie zasad współpracy przy wymianie informacji między instytucjami współpracującymi z ośrodkiem pomocy społecznej.
5. Analiza skarg, wniosków, interwencji osób korzystających z pomocy.

Przewidywane efekty :

1. Rozpoznanie źródła zagrożeń życia społecznego na terenie gminy.
2. Opracowanie diagnozy i wykorzystanie uzyskanych informacji w działaniach, w zakresie pomocy społecznej.
3. Zwiększenie efektywności działań i skuteczne reagowanie ośrodka pomocy społecznej oraz organizacji i instytucji współpracujących na aktualnie występujące problemy.
4. Wykorzystanie w celach profilaktycznych źródła informacji o przyczynach korzystania z pomocy społecznej.

Cel operacyjny 2

Pomoc rodzinom zagrożonym dysfunkcją.

Podjęte działania:

1. Pobudzanie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy przy rozwiązywaniu problemów.
2. Prowadzenie wszechstronnej pracy z rodziną i wykorzystywanie różnorodnych metod i technik pracy socjalnej (w tym techniki kontraktu).
3. Udostępnianie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, radca prawny).
4. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.
5. Współpraca pracowników socjalnych ze szkołami – pedagogami, Komisariatem Policji oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorami sądowymi i społecznymi.
6. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
7. Pozyskiwanie środków na właściwą pomoc osobom i rodzinom jej potrzebującym.
8. Zapewnienie gorącego posiłku, w szczególności dzieciom i młodzieży.
9. Utworzenia mieszkania socjalnego.

Przewidywane efekty :

1. Zwiększenie aktywności własnej rodziny oraz osób korzystających z pomocy.
2. Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.
3. Uzyskanie środków finansowych na zaspokojenie niezbędnej infrastruktury pomocowej.
4. Uświadomienie konieczności organizowania alternatywnych form pomocy w stosunku do materialnej i rzeczowej.
5. Zbudowanie systemu wsparcia i pomocy dla ofiar przemocy.

Cel operacyjny 3

Aktywizacja osób bezrobotnych i minimalizowanie skutków bezrobocia

Podjęte działania:

1. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem bezrobocia – wsparcie w formie finansowej, rzeczowej i usług.
2. Wdrażanie nowych form, programów i metod pracy socjalnej, w tym kontraktów i projektów socjalnych na rzecz osób i rodzin dotkniętych bezrobociem, w celu niwelowania biernych i pasywnych postaw.
3. Rozwój specjalistycznego poradnictwa zawodowego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego – wspomagającego nabywanie umiejętności autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem, wzrostu poczucia własnej wartości i przydatności.
4. Inicjowanie grup samopomocowych, których celem jest wzajemna pomoc w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (wymiana doświadczeń i informacji).
5. Monitorowanie aktywności zawodowej osób skierowanych do pracy.
6. Poszukiwanie partnerów społecznych w celu rozwiązywania problemu bezrobocia.
7. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy – Filia w Chojnowie, w zakresie pośrednictwa pracy i doskonalenia zawodowego osób bezrobotnych.
8. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej na realizację projektów aktywizujących długotrwale bezrobotnych.

Przewidywane efekty

1. Łagodzenie skutków bezrobocia.
2. Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób bezrobotnych.
3. Ocena zasobów osób bezrobotnych i ich środowiska społecznego.
4. Uaktywnienie społeczno - zawodowe klienta pomocy społecznej.
5. Wykorzystywanie potencjału partnerów społecznych celem rozwiązywania problemu bezrobocia.
6. Zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej.

Cel operacyjny 4

Rozszerzenie usług dla ludzi starszych.

Podjęte działania:

1. Promowanie aktywnego trybu życia osób starszych poprzez wspieranie różnych form działalności i inicjatyw.
2. Organizowanie usług opiekuńczych dla osób starszych w miejscu zamieszkania.
3. Realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
4. Kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domu pomocy społecznej.

Przewidywane efekty :

1. Respektowanie praw osób starszych do godnego życia w społeczeństwie.
2. Zapewnienie komfortu psychicznego i poczucie bezpieczeństwa osobom starszym poprzez zabezpieczenie ich funkcjonowania w środowisku lokalnym.
3. Zagospodarowanie czasu wolnego osób starszych.
4. Włączenie osób starszych do życia w lokalnej społeczności.
5. Zapewnienie całodobowej opieki i pielęgnacji (w razie takiej konieczności) osobom samotnym i chorym.

Cel operacyjny 5

Pomoc osobom niepełnosprawnym (ze szczególnym uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi).

Podjęte działania:

1. Zintegrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem i umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pracę socjalną z osobami niepełnosprawnymi.
2. Doradztwo specjalistyczne i pomoc ekonomiczna (w myśl ustawy o pomocy społecznej) osobom niepełnosprawnym.
3. Pomoc, przy współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, w organizowaniu turnusów rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

4. Pomoc, dzięki współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, przy wypożyczaniu sprzętu rehabilitacyjnego.
5. Kierowanie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi do Ośrodka Wsparcia - Środowiskowego Domu Samopomocy w Piotrowicach.
6. Pomoc w uzyskaniu świadczeń materialnych przysługujących z PFRON.
7. Realizacja programu „UCZEŃ NA WSI”

Przewidywane efekty :

1. Usprawnienie fizyczne i społeczne osób niepełnosprawnych.
2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym godnych warunków życia i zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb.
3. Poprawa sytuacji materialno – bytowej osób niepełnosprawnych.
4. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.
5. Zaspokojenie niezbędnych potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
6. Wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi.

Cel operacyjny 6

Przeciwdziałanie alkoholizmowi i zmniejszanie skutków tego zjawiska

Podjęte działania:

1. Szeroko rozumiana profilaktyka, w tym działania edukacyjne w placówkach oświatowych.
2. Współpraca pracowników socjalnych GOPS z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktem Konsultacyjnym.
3. Doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym i jego rodziną.
4. Organizowanie pomocy medycznej, psychologicznej i prawnej dla rodzin z problemem alkoholowym.
5. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin problemowych.

Przewidywane efekty:

1. Podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży,
2. Zwiększenie efektywności działań na rzecz osób uzależnionych,
3. Ograniczenie konfliktów i problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
4. Stworzenie warunków umożliwiających wyjście z uzależnienia.
5. Rozwijanie pozytywnych postaw oraz poprawa relacji z bliskimi osobami.

Cel operacyjny 7

Podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenie zawodowe pracowników socjalnych.

Podjęte działania :

1. Upowszechnianie etosu zawodowego pracownika socjalnego oraz uświadamianie roli i zadań pracownika socjalnego w środowisku lokalnym.
2. Zwiększenie roli pracy socjalnej w działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Uczestnictwo w sesjach szkoleniowych, konferencjach oraz warsztatach zajęciowych z zakresu samodoskonalenia i kształcenia pracowników socjalnych.

Przewidywane efekty :

1. Skuteczniejsze działania pracowników służb społecznych.
2. Wzrost liczby wyspecjalizowanych pracowników socjalnych.
3. Podniesienie jakości usług oferowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.
4. Podniesienie statusu zawodowego pracownika socjalnego.

Realizacja zadań

Przedstawiona Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, obejmuje teren gminy Chojnów. Cele i zadania realizowane będą przy współpracy społeczności lokalnej oraz niektórych instytucji, takich jak:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy;

- Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy - Filia w Chojnowie;
- Przychodnia Rejonowa w Chojnowie;
- Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej z/s w Krzywej;
- Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Chojnowie;
- Komisariat Policji w Chojnowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chojnowie;
- Pedagodzy szkół podstawowych z terenu gminy Chojnów oraz Gimnazjum nr 1 i nr 2 w Chojnowie.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych ośmiu lat, a ich powodzenie zależy od ścisłej współpracy w/w podmiotów, sytuacji w gminie oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie przeznaczy na realizację działań środki własne gminy, środki budżetu państwa, a ponadto ubiegać się będzie o dofinansowanie z innych źródeł (PFRON, Europejski Fundusz Społeczny).

Skuteczność realizacji zadań gwarantują określone warunki, a mianowicie :

- konsekwentne wdrażanie w życie zaplanowanych zadań;
- działania na rzecz pozyskania dodatkowych środków z innych źródeł niż budżet samorządu;
- uświadomienie społeczności lokalnej znaczenia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć;
- upowszechnianie celów i zadań wśród mieszkańców gminy.

Program ten jest ciągle „otwarty” na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski.

Podsumowanie

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych gminy Chojnów na lata 2008 – 2015 nakreśla długofalowe działania zmierzające do osiągnięcia celu strategicznego, którym jest *umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie*

trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Strategia pozwala zaplanować harmonijny plan rozwoju, przygotować konspekt działań zgodny z wcześniej wypracowaną wizją, ze szczegółowym podziałem na najważniejsze obszary oraz ich poszczególne etapy realizacji.

Strategia jest więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele operacyjne i zadania związane z ich realizacją. Działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej Strategii.

Jako element żywy Strategia będzie podlegać ciągłym zmianom – będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej.